

Täysistunto

Torstai 12.3.2026 klo 16.00—20.36

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 19/2026 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Tässäkin esittelijänä on ministeri Ranne. Olkaa hyvä.

Keskustelu

18.51 **Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Meillä on nyt lähetekeskustelussa laki liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Tähän alkuun totean, että Suomi on kumipyörämaa. Meillä 90 prosenttia tonneista ja ihmisistä liikkuu teillä, ja tässä hallituksen esityksessä nimenomaan on tavoitteena parantaa kumipyöräliikenteen, meidän kuljetusalan, toimintaedellytyksiä täällä Suomessa. Esityksellä edistetään hallitusohjelmakirjausta, jonka mukaan hallituksen tavoitteena on vähintään 300:n yrityksiä ja kansalaisia haittaavan normin purku. Esityksellä edistetään myös ajoneuvojen käyttövoimasiirtymää taoudellisesti ja järkevästi.

Esitettyjen muutosten tavoitteena on parantaa henkilö- ja tavaraliikenteen harjoittamista koskevan EU-säätelyn noudattamisen ja valvonnan edellytyksiä, edistää ympäristöystävällisten ajoneuvojen yleistymistä maltillisesti maanteillä sekä varmistaa kuljettajien saatavuutta. Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi liikenteen palveluista annettua lakia, ajokorttilakia, kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annettua lakia sekä sakon täytäntöönpanosta annettua lakia.

Liikenteen palveluista annettuun lakiin lisättäisiin toiseen Eta-valtioon sijoittautuneen kuljetusyrityksen Suomessa tilapäisesti suorittamia sisäisiä kuljetuksia eli niin sanottua kabotaasiliikennettä koskevaa EU-säätelyä tarkentavia säännöksiä sääntöjen noudattamisen ja valvonnan mahdollistamiseksi. Samalla lakiin lisättäisiin seuraamussäännökset, jotka kabotaasirikkomuksesta ja kuljettajatodistuksen hankkimisen laiminlyönnistä voidaan jatkossa määrätä hallinnollinen seuraamusmaksu. Seuraamusmaksut lisättäisiin myös sakon täytäntöönpanosta annetun lain soveltamisalaan.

Ajokorttilakiin lisättäisiin väliaikainen, nykyisen ajokorttidirektiivin mahdollistama säännös B-luokan ajo-oikeuden laajuudesta. Vähintään kaksi vuotta aiemmin myönnetty

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

B-luokan ajokortti oikeuttaisi tavaroiden kuljettamiseen vaihtoehtoisella polttoaineella toimivalla ajoneuvolla, jonka suurin sallittu massa on enintään 4 250 kiloa. Poikkeus koskisi Liikenne- ja viestintäviraston myöntämällä tavaraliikenneluvalla tehtäviä tavarankuljetuksia. Ajokorttilakiin lisättäisiin myös uuden ajokorttidirektiivin mukaiset marraskuussa 27 sovellettavaksi tulevat poikkeukset B- ja BE-luokan ajo-oikeuksien laajuuksista. Ne mahdollistaisivat vaihtoehtoisella polttoaineella toimivan kuorma-auton tai sen vetämän ajoneuvoyhdistelmän kuljettamisen. Lisäyksillä pantaisiin täytäntöön osa uuden ajokorttidirektiivin säännöksistä.

Kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annettua lakia muutettaisiin keventämällä ajokokeen vastaanottajaa koskevia vaatimuksia. Muutokset koskisivat ajokokeen vastaanottajan tehtävän sisältöä ja pätevyysvaatimuksia. Jatkossa suullisen teoriakokeen vastaanottajan ei tarvitsisi olla ajokokeen vastaanottaja, vaan tehtävää voisi hoitaa myös muu palveluntuottajan työntekijä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.26. Ehdotetut ajokorttilain muutokset tulisivat kuitenkin pääsääntöisesti voimaan vasta marraskuussa 27. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Puhujalistaan. Edustaja Strandman.

18.55 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies, kunnioitettu ministeri! Kuljetusala on kriittinen osa Suomen toimivaa infraa, ja sen on pyörittävä sujuvasti vuorokauden ympäri. Kun tavaraa kuljetetaan maanteitse, kuljettajien ja yritysten on voitava toimia selkeiden ja johdonmukaisten sääntöjen mukaisesti.

Nyt käsillä oleva esitys tuo kaivattua selkeyttä kabotaasiliikenteeseen ja kuljettajien ajokorttikäytäntöihin. Tällä kabotaasilla tarkoitetaan tavaraliikenteessä maan sisäistä kuljetusta toiseen maahan rekisteröidyllä kulkuneuvolla. Esityksessä siis tarkennetaan kabotaasisääntelyä niin, että säännöt ovat selkeitä yrityksille ja valvojille ja että luvattoman liikenteen seuraamukset voidaan määrätä tehokkaasti hallinnollisina maksuina. Samalla määritellään, kuinka monta kuormaus- ja purkupaikkaa yksi kabotaasimatka voi sisältää, jotta yrityksissä voidaan toteuttaa kuljetukset johdonmukaisesti ja tienvarsivalvonta tehostuu. Näillä toimilla varmistetaan, että kabotaasisääntelyä noudatetaan ja että liikenne pysyy turvallisena.

Arvoisa rouva puhemies! Esitys tukee myös ympäristöystävällisiä kuljetuksia. B-luokan ajokortilla voidaan jatkossa kuljettaa enintään 4 250 kiloa painavia ajoneuvoja, mikäli ne toimivat vaihtoehtoisella polttoaineella. Tämä mahdollistaa sähkö- ja kaasutavara-autojen käytön tavaraliikenteessä ja tukee hallituksen tavoitteita vähäpäästöisemmästä liikenteestä.

Samalla esitys keventää ajokokeiden vastaanottajien vaatimuksia ja yksinkertaistaa kuljettajantutkintotoimintaa, mikä parantaa tutkintojen saatavuutta lähivuosina.

Uudet säädökset mahdollistavat myös seuraamusmaksujen määräämisen kabotaasiliikenteen sääntelyn rikkomisesta ja kuljettajatodistusten laiminlyönneistä.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallitus on todellinen kumipyörähallitus. Tavara liikkuu kumipyörien avulla kaikkialle Suomeen ympäri Suomen teitä. Näillä toimenpiteillä varmistamme, että kuljetusala toimii tehokkaasti, turvallisesti ja ennakoitavasti. Kiitos, liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne, hienosta työstä ja siitä, että kumipyörät pysyvät pyörimässä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kallio.

18.58 **Vesa Kallio kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä samalla, kun on tämä hallituksen esitys, muutetaan valtioneuvoston asetusta poikkeuksista lepoaikoihin. Käytän tätä tilaisuutta hyväkseni, koska on tullut kahden eri toimialan toimijoilta yhteydenottoja tähän liittyen.

Arvoisa puhemies! Suomessa ammattiliikenteen ajo- ja lepoaikoja säädellään EU:n ajo- ja lepoaika-asetuksella, lailla liikenteen palveluista sekä valtioneuvoston asetuksella ajopiirturikorttien myöntämisestä ja poikkeuksista ajopiirturin käytössä. EU:n ajo- ja lepoaika-asetuksen 13 artiklassa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus myöntää yksittäistapauksittain asettamiensa edellytysten mukaisesti poikkeuksia 5—9 artiklan säännöksistä 13 artiklassa esitettyjen ehtojen mukaisesti. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle artiklan nojalla myönnettyistä poikkeuksista, ja komissio ilmoittaa niistä muille jäsenvaltioille. Tämä tulee siis suoraan sieltä tekstistä.

Poikkeuksista päättäminen ja niistä säätäminen yllä mainituin puittein on kansallinen valinta. Tämä on Suomessa päätetty tehdä valtioneuvoston asetuksessa, joka on annettu liikennepalvelulain nojalla. Käytännössä on tullut vastaan tapauksia, joiden osalta olisi syytä tarkastella niiden lisäämistä näiden poikkeusten piiriin. Ne liittyvät maatalan sisäiseen lietteen eli karjalannan siirtoon ostopalveluna sekä luonnonvesistöihin istutettavien kalojen kuljetukseen.

Arvoisa puhemies! Suurilla kuljetuspalveluja käyttävillä kotieläintiloilla on usein lietevarasto kotieläinrakennuksen yhteydessä, mistä lietettä kuljetetaan niin sanottuihin satelliittisäiliöihin odottamaan sopivaa levitysjankohtaa tai siirtona konttiin, josta se siirretään levityskalustoon ja levitetään ravinteeksi peltoon. Molempia siirtoja suoritetaan usein kiireisimmän viljelysesongin aikana kuljetusyrittäjiltä tilattavana ostopalveluna, johon kuuluu siirtokalusto kuljettajan kanssa. Nykyinen ajo- ja lepoaika-asetus ilman kansallista poikkeusmahdollisuutta käytännössä keskeyttää lietteen siirron juuri kiireisimmän sesongin aikaan, mikä ei ole maatalousyrittäjän eikä kuljetusyrittäjän edun mukaista, koska työ viivästyy ja se aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia. Työn viivästyminen kielteisine seurauksineen kertautuu, kun se tapahtuu jokaisella palvelua ostavalla maatilalla.

Toinen tapaus on suoraan luonnonveteen istutettavien kalojen kuljetus, jossa olennaista on, että elävät kalat saadaan riittävän nopeasti veteen. Normaalisissa istutuspäivässä on useita pysähdyksiä, jolloin ylimääräisiin pysähdyksiin ajo- ja lepoaikojen takia ei ole mahdollisuutta, koska se vaarantaa kalojen terveyden, jopa niiden hengen. Syksyllä tilannetta vaikeuttaa valoisan ajan lyheneminen. Liian tiukoista lepoaikavaatimuksista johtuvaa odotettua voidaan pitää kyseenalaisena myös pienpoikasten ja eläinsuojelun näkökulmasta. Istutuspäivän pituus on normaalisti noin 10—14 tuntia, kun otetaan huomioon matkat kuoraukseen ja paluu viimeiseltä istutuspaikalta.

Arvoisa puhemies! Edellä kuvatut ongelmat olisivat korjattavissa täydentämällä valtioneuvoston antamaa asetusta ajopiirturikorttien myöntämisestä ja poikkeuksista ajopiirturin käytössä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki.

19.01 **Anne Rintamäki ps:** Arvoisa puhemies! Kiitos ministeri Ranteelle tästä maanteiden kabotaasiliikennettä koskevasta esityksestä. Tarkoituksenahan on siis tarkentaa sään-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

telyä, joka tekee sääntöjen noudattamisesta ja valvomisesta helpompaa. Näin saamme turhaa byrokratiaa vähennettyä ja toimintaedellytyksiä parannettua. Tämä taas on linjassa hallitusohjelmamme kirjauksien kanssa, kuten esimerkiksi sen, että pyrimme helpottamaan yrittäjyyttä tässä maassa. Hallitus on sitoutunut peräti 300 normin purkamiseen.

Tällä kyseisellä käsittelyssä olevalla hankkeella edistetään myös vaihtoehtoisella polttoaineella toimivien kokonaisuutensa enintään 4 250 kilon ajoneuvojen käyttöä.

Kabotaasi tarkoittaa oikeutta Eta-valtion sisäisten kuljetusten suorittamiseen toiseen Eta-valtioon sijoittautuneen kuljetusyrityksen ajoneuvolla. On tärkeää, että sallitun kabotaasikuljetuksen määritelmä saadaan Suomen lakikirjaan. Tarkoituksena on parantaa työvoiman sekä kuljettajantutkinnon saatavuutta lähivuosina. Lailla mahdollistetaan myös seuraamusmaksujen määrääminen sääntelyn rikkomisesta sekä kuljettajatodistuksen lainlyömisestä.

Kaiken kaikkiaan tarpeellisia uudistuksia, ei mitään valittamisen aihetta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Laakso.

19.02 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa puhemies! Ensinnäkin haluan pahoitella äskeitä spontaania reaktiotani, kun olin juuri ensimmäinen, joka jäi puheenvuorotta, mutta syy siihenhän löytyy vain ja ainoastaan peilistä. Pitää olla varaamassa puheenvuoroja huomattavasti aikaisemmin.

Tosiaan äsken puhuttiin taksilaista, joka taannoin vähän niin kuin mokattiin ja tehtiin siinä virheitä. Näin kävi siihen aikaan myös kabotaasin osalta, ja itsekin olen jopa vähän ajautunut sen takia tähän nykyiseen virkaani täällä eduskunnassa, kun harmitti niin paljon kuljetusalalla olijana, että miksi tällainen toimenpide tehtiin, ja on äärettömän hienoa, että siihen tehdään nytten korjauksia, vaikka maailma on tietysti muuttunut ja ei ihan samanlainen hurlumhei ole sillä puolella enää menossa niin kuin aikaisemmin.

Eräs asia tietysti tässä samassa hallituksen esityksessä olisi ollut se, että tuodaan tämä painoraja sähköpakettiautoille. Olisin henkilökohtaisesti siinä mielessä, kun olen teknologianeutraali ihminen, halunnut mieluummin, että oltaisiin saatu sitten tämä koko painoraja muutettua joka ikisellä polttoaineella toimivaan, koska nyt jotenkin tämä ei ole minun loogisessa ajattelussani toimivaa, että jollain sähköautolla ajaminen olisi muka turvallisempaa kuin dieselautolla tämän painon vuoksi. Mutta toivon mukaan tästä saatetaan saada jossain vaiheessa jonkunnäköinen keskustelu eteenpäin ja saataisiin tuo sama painoraja kaikille pakettiautoille teknologiasta riippumatta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Seppänen poissa. — Edustaja Lyly.

19.04 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Entisessä elämässäni jouduin törmäämään tähän kabotaasiliikenteeseen, kun AKT:n kanssa näitä asioita käytiin läpi. Tämä oli sillä tavalla mielenkiintoista, kuinka paljon tätä ulkomaille rekisteröityjen toimintaa tapahtuu Suomessa, ja se on aika tarkastikin määritelty, mitä esimerkiksi tällainen kuormautonkuljettaja, joka on rekisteröity ulkomaille, voi tehdä: yksi kuormauspaikka, yksi purkupaikka, kun se liittyy siihen matkaan täällä kabotaasiliikenteen osalta; sitten useita kuormauspaikkoja, yksi purkauspaikka, jos purkaus tapahtuu rahtikirjaan merkityn lopullisen kuorman vastaanottajan luona; ja yksi kuormauspaikka ja useita purkauspaikkoja, jos

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2026 vp

kuormaus tapahtuu rahtikirjaan merkityn alkuperäisen lähettäjän toimesta. Nämä on aika tarkasti määritelty, mitä tämä kabotaasiliikenne käytännössä on. Siinä mielessä, kun katsotaan tätä kuorma-autoliikenteen osalta, sitten linja-autoliikenteessä on vähän väljempi tämä kabotaasiliikenne.

Nyt sitten, kun täällä lakiesityksen perusteluissa näkyy tämä kabotaasiliikenteen määrä, täällä arvioidaan ensin, että se on noin puoli prosenttia, mutta sitten kun on tehty liikennelaskenta, noin kymmenen prosenttia kuorma-autoliikenteestä on ulkomailla rekisteröityjen toimintaa. Kyllä se kohtuullisen merkittävä osa Suomen liikenteestä alkaa olla, ja siinä mielessä on paikallaan tätä valvontaa ja edellytyksiä tässä laittaa lakiin, että niitä pystytään ehkä vähän paremmin valvomaan.

Kysyisin nyt ministeri Ranteelta, joka on esitellyt tätä: kuinka paljon te näette, että tämä vaikuttaa siihen, että me saadaan näitä hallintaan, ja kuinka paljon te arvelette, että tämä kabotaasiliikenne Suomen osalta tulee tulevaisuudessa lisääntymään, kun esimerkiksi Euroopan sisäinen tavarakauppa lisääntyy?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Sitten ministeri Ranne, olkaa hyvä.

19.06 Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Aloitan tällä asetuksella, josta edustaja Kallio puhui. Sekinhän on jo putkessa, joten voitte odottaa, että se tulee voimaan rinnakkain tämän hallituksen esityksen kanssa. Eli meillä ovat kyllä nämä ajo- ja lepoajat, ajopiirturiasiat myöskin tuolla jo hyvin pitkälle valmisteltuina. Eli tästä voin todeta sen, että olemme aikaamme edellä. Ei kannata kysellä, kun me ollaan jo tehty.

Tästä kabotaasista voisi todeta yleisesti, että en osaa arvioida, kuinka suuret ne vaikutukset tulevat olemaan. Tarkempia numeroita täytyy pyytää sitten siellä valiokuntakäsittelyssä. Kyllä meidän asiantuntijat ovat niihinkin perehtyneitä. Mutta olen erittäin tyytyväinen siihen, että saadaan tällä aikataululla tämäkin paketti eteenpäin. Kuljetusalahan on ollut erittäin tyytyväinen meidän esityksiin ja koko meidän liikennepolitiikkaan. Tässä ei voi olla muuta kuin tyytyväinen tähän, että tämmöinenkin ratkaisu löydettiin.

Kiitoksia hyvistä puheenvuoroista. Koskaan ei voi olla ihan täydellistä, mutta tästäkin tulee aika hyvä. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.